

මේ විෂය
සීමාවන්
හා මගපෙන්වීම.

(b) මෙම පරීක්ෂණයේ දී කුඩා බිකරයක් භාවිත කිරීම වාසිදායක වන්නේ ඇයි දැයි දක්වමින් හේතු දෙකක් දෙන්න.

(1)

(2)

(c) මෙම පරීක්ෂණයේ දී මිනුම් ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණවල ලැයිස්තුවක් දෙන්න.

.....

(d) 230 V, 25 W පුත්‍රිකා බල්බයක් උපයෝගී කර ගනිමින් මෙම පරීක්ෂණය කළ විට මිනිත්තු 10 ක් තුළ දී ජලයේ උෂ්ණත්වය 28°C සිට 37°C දක්වා දැඩි වූ බව සොයා ගන්නා ලදී. භාවිත කළ ජලයේ ස්කන්ධය 240 g විය. තාපය ලෙස ජූයට සංක්‍රමණය වූ විද්‍යුත් ක්ෂමතාව නිමානය කරන්න. (ජලයේ විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව = $4200 \text{ J kg}^{-1} \text{ K}^{-1}$.)

.....

(e) ඉහත (d) හි ලබා ගත් අගය, බල්බයෙන් තාපය ලෙස උත්සර්ජනය වූ ක්ෂමතාවයේ නියම අගයට සමාන නොවීමට ඉඩ ඇත. මෙම පරීක්ෂණයේ දී සැලකිල්ලට නොගැනුණ, තාපය හානි විය හැකි විධි දෙකක් දෙන්න.

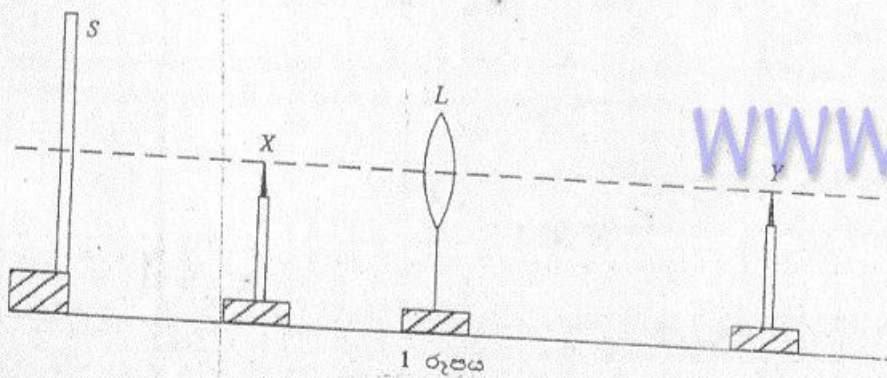
(1)

(2)

(f) සමහර නිෂ්පාදකයන් විදුලි ලාම්පු ආවරණ (lamp shade) සඳහා උපරිම ක්ෂමතා ප්‍රමාණයන් දක්වති. මෙයට හේතුව කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

.....

3.

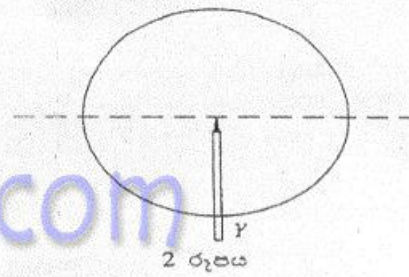
L නම් උත්තල කාචයක භාගීය දුර නිර්ණය කිරීම සඳහා ශිෂ්‍යයකු විසින් භාවිත කරන ලද, නිවැරදි ව සාධක කළ පරීක්ෂණාත්මක ඇවටුම්ක දළ සටහනක් I රූපයේ දක්වේ.

මෙම පරීක්ෂණයේ දී X අල්පපෙනෙකෙහි තාත්කලීය ප්‍රතිබිම්බයේ පිහිටීම Y අල්පපෙනෙකෙහි ආධාරයෙන් සොයා ගනු ලැබේ.

(a) S කඩතිරය තිබීමේ වාසිය කුමක් ද?

.....

(b) (i) 2 රූපයෙහි දක්වෙනුයේ X හි කාන්තවික ප්‍රතිබිම්බය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ශිෂ්‍යයා කාචයේ ද්‍රැව්‍යාන අක්ෂය මත පිහිටි E ලක්ෂ්‍යයේ ඇස තැබූ විට ඔහුට පෙනෙන (Y අල්පෙනෙන්න සහිත) දෘශ්‍ය පථයයි. (මෙහි X හි ප්‍රතිබිම්බය පෙන්වා නොමැත.)

2 රූපය මත X හි ප්‍රතිබිම්බය අඳින්න.

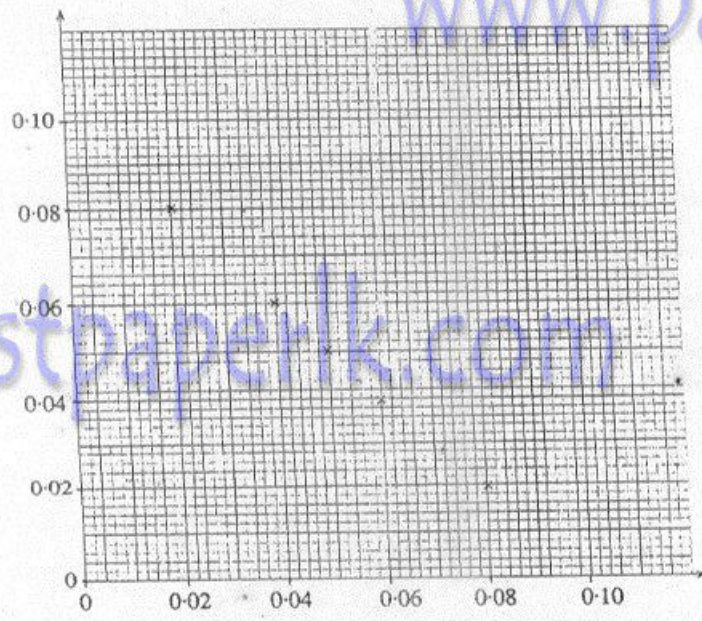
(ii) ශිෂ්‍යයා ඔහුගේ ඇස පාර්ශ්වික ව චලනය කරමින් X හි ප්‍රතිබිම්බයේ සහ Y හි චලන නිරීක්ෂණය කළහොත්

(I) X හි ප්‍රතිබිම්බය, Y හි පිහිටීමේ පැදි හොඳින් විට ඔහුට පෙනෙනුයේ කුමක් ද?

(II) X හි ප්‍රතිබිම්බය, Y හි පිහිටීමේ පැදි ඇතිවිට ඔහුට පෙනෙනුයේ කුමක් ද?

(c) මෙම පරීක්ෂණය සඳහා වස්තු දුර U, ප්‍රතිබිම්බ දුර V, සහ කාචයේ නාභීය දුර f අතර සම්බන්ධතාව, කාච යුග්‍යයට ලකුණු සම්මුතිය යොමු වීමේ පද්ධති ලියා දක්වන්න.

(d)

ශිෂ්‍යයා, U සහ V සෙන්ටිමීටර මගින් සටහන් කර, කාචයේ නාභීය දුර සෙවීම සඳහා නියමාකාරයෙන් අක්ෂ තෝරාගෙන, පෙන්වා ඇති ප්‍රස්තාරය ඇත්දේ ය. ඔහු ප්‍රස්තාරය ඇදීම සඳහා සෙන්ටිමීටර මගින් සටහන් කළ අගයයන් භාවිත කළ බව සලකන්න.

- (i) ප්‍රස්තාරයේ අක්ෂ නම් කරන්න.
- (ii) L කාචයෙහි නාභීය දුර නිර්ණය කරන්න.

(e) X හි ඵක්තරා පිහිටීමක් සඳහා ශිෂ්‍යයා විසින් අනාන්තවික ප්‍රතිබිම්බයක් නිරීක්ෂණය කරනු ලබයි. තල දර්පණයක් භාවිතයෙන් මෙම අනාන්තවික ප්‍රතිබිම්බයේ පිහිටීම සෙවීමට ඔහු නිර්ණය කළේ ය. ඔහු මේ සඳහා තල දර්පණය සහ Y අල්පෙනෙන්න තැබිය යුත්තේ කෙසේ දැයි 1 රූපයේ ඇඳ පෙන්වන්න. තල දර්පණය M ලෙස ද Y හි නව පිහිටීම Y' ලෙස ද නම් කරන්න.

(01) තෝරාගත් විද්‍යාව II

[සඳහාමි පිටුව ඔබන්න.

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

01. (a) A - ප්‍රධාන පරිමානය, ප්‍රවේශ පරිමානය, විල්ල, විල්ල පරිමානය යන ඒවායින් ඕනෑම එකක්
 B - වට පරිමානය
 C - දිශාලය
 D - දිශාල හිස

- (b) (i) 0.01 mm (iii) 6.48 mm
 (iii) 6.51 mm (iv) $\frac{0.01}{6.51}$

(හපද $\frac{0.005}{6.51}$ සඳහා ද ලකුණු ලැබේ.)

(v) වස්තුව ප්‍රමාණවත් තරම් පොදුණු වූ ඉස්කුරුල්ලේ පලනය කරන්නා ලබනුයේ දිශාල හිසෙහි ඇත.

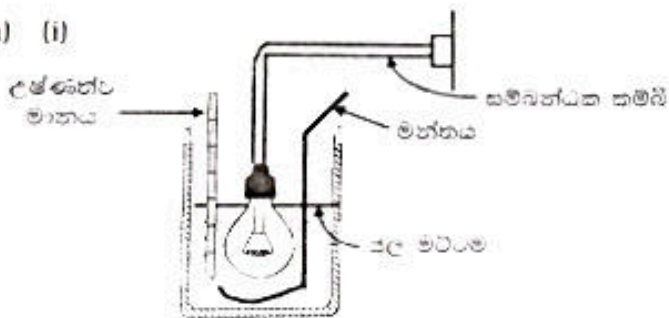
(c) (i)

මිනුම්	ලකුණු
l	මීටර කෝදුව
d_1	මයික්‍රොමීටර ඉස්කුරුල්ල ආමානය
d_2	වනිකර කැලිපරය
t	මයික්‍රොමීටර ඉස්කුරුල්ල ආමානය

(ii) සනකම සඳහා හැටියේ වෙනස් ස්ථාන කිහිපයකදී මිනුම් ගෙන එය සනක අගය ගැනීම

(d) සම්පූර්ණ සනකම ඉස්කුරුල්ල ආමානයේ කුඩාම මිනුම වඩා කැලිපරය යුතු තරම් වැඩි වන පරිදි කොළ කිහිපයක් එක එක එක තබා සම්පූර්ණ සනකම වැන කොළ ගණිතව වෙදීමෙන්.

02. (a) (i)

සැ. පි. උෂ්ණත්වමානය, මන්තය හා සම්බන්ධ කම්බි ඇද නම් කරන්න.

(ii) (ජල මට්ටම රූප සටහනේ ඇද ඇත.)

සැ. පි. බල්බය සම්පූර්ණයෙන් වාගේ ජලයෙන් යුතු වන පරිදින්, හෝල්ඩරය ස්ථිරව තොපන පරිදින් ජල මට්ටම දෙන්න.

- (b) පහත සඳහන් ඒවායින් ඕනෑම දෙකක්
 * සැලකිය යුතු තරමේ ඉහලින් නැගීමක් ලබා ගත හැකිවේ.
 * බිකරය විසින් උරාගත් ජලය තොසලකා හැරිය හැකිවේ.
 * ජල පාෂ්ටයෙන් ඇතිවන පානය නැතිව අයුරු වේ.

(c) උෂ්ණත්වමානයක්, විරාම සටහනක්, පුලාපක්

(d) $\frac{240 \times 10^{-3} \times 4200 \times 9}{10 \times 60} = 15.1 \text{ W}$

(15.0 හා 15.2 අතර අගයන්)

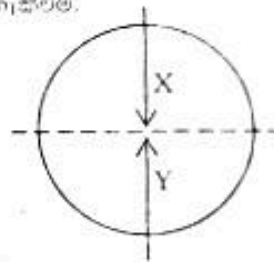
- (e) පහත සඳහන් ඒවායින් ඕනෑම දෙකක්
 * බිකරය තාපය අවශෝෂණය කිරීම
 * පරිසරයට තාපය හානි වීම.
 * බල්බය සහ හෝල්ඩරය තාපය අවශෝෂණය කර ගැනීම.

සැ. පි. ප්‍රත්නයෙහි අසා ඇත්තේ තාපය හානි විය හැකි වීම් දෙකකි. එනිසා සංචිතතාව, විකිරණය සහ ජලය වාෂ්ප වීම යන වීම් දූනෙන් ඕනෑම දෙකක් ද නිවැරදි පිළිතුරු ලෙස ගැනේ.

(f) බල්බයෙන් නැගුණේ තාපය බහිත් ආම්ල ආවරණයට හානි විය හැකි නිසාය.

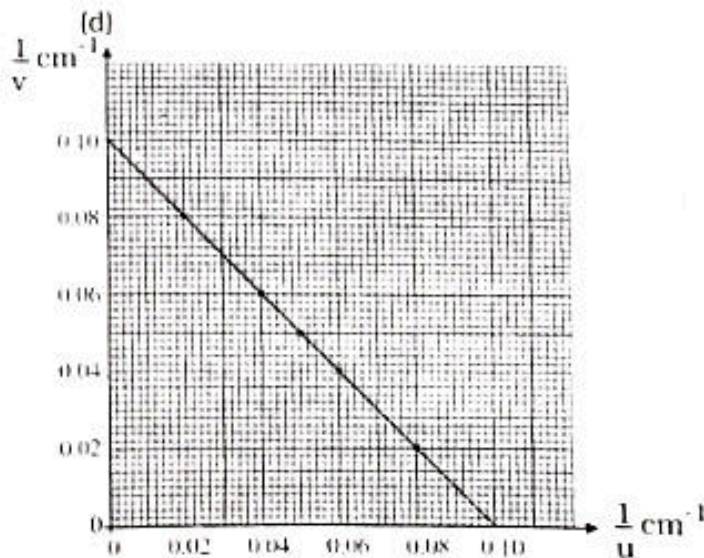
03. (a) පහත සඳහන් ඒවායින් ඕනෑම එකක්
 * අනෙක් වස්තුවලින් ඇතිවිය හැකි බාධා නැති කිරීම.
 * X හි ප්‍රතිබිම්බය සහ Y පසුව බලාගත හැකිවීම.
 * X හි ප්‍රතිබිම්බය පැහැදිලි ලෙස බලා ගත හැකිවීම.

(b) (i)

- (iii) (i) y සහ X හි ප්‍රතිබිම්බය අතර සාපේක්ෂ චලිතයක් ඇත.
 (ii) y සහ X හි ප්‍රතිබිම්බය එකට ජලනය වීම.

(c) $\frac{1}{v} + \frac{1}{u} = \frac{1}{f}$
 $\left[\frac{1}{v} - \frac{1}{u} = \frac{1}{f} \text{ ලකුණු නැත} \right]$

(ii) $\frac{1}{u} \text{ cm}^{-1}$ ලෙස x - අන්තයන්, $\frac{1}{v} \text{ cm}^{-1}$
 ලෙස y - අන්තයන් නම් සාපේක්ෂ

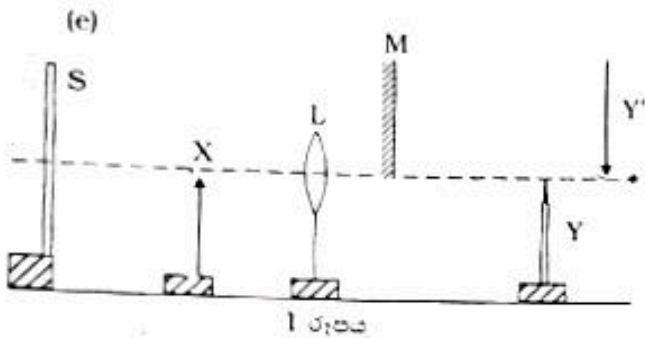
(iii) අක්ෂ දෙකම හමුවන ලෙස සර්පි සලකුණ
 යා සහ සරල වේදනය අදින්න.

එහි අන්තයන්ගේ වෙනස = $\frac{1}{f}$

$0.1 = \frac{1}{f}$

$f = 10 \text{ cm}$

(9.8 සහ 10.2 අතර අගයන්)

සැ.පි. M හා Y' ප්‍රධාන අන්තයට අනුරූප
 අදින්න.

04. (a) (i) $F = B I l$ සහිත θ

(ii) එම අනෙහි මාසට ඇති ලද දබයකින් සහ
 මැද ඇති ලද එකිනෙකට ලම්බ වන සේ
 නමා මැද ඇති ලද ධාරාවේ දිශාවට θ ද,
 දබයකින් ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍රයේ දිශාවට ද
 එලල වන සේ යොමු කළ විට
 මාසට ඇති ලද බලයේ දිශාව දක්වේ.

(b) PS චාන්ද්‍රව මත බලය = $B I N a$

QR චාන්ද්‍රව මත බලය = $B I N a$

මෙම බල මගින් ඇතිවන බල යුග්මය

= $B I N a \times b \cos \alpha$

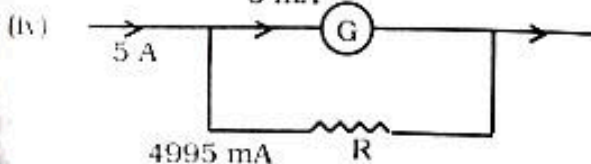
= $B I N A \cos \alpha$

(iii) PQ සහ RS චාන්ද්‍රමත ක්‍රියාකාරක බල දෙක
 විශාලත්වයෙන් සමාන ද ඒවා එකම ක්‍රියා
 වේදාවේ ප්‍රතිවිරෝධී දිශාවටද ක්‍රියා කරන
 නිසාය.

(c) (i) ගැල්වනෝමීටර දැහැය අරීය ප්‍රමුඛක
 ක්ෂේත්‍රයක පිහිටා ඇති නිසා දැහැයේ
 නැගුම් පිහිටීමක දී ප්‍රමුඛක ක්ෂේත්‍රය,
 දැහැයේ කලය වස්තේම පිහිටයි.

(ii) $B I N A = C \theta$

(iii) ගැල්වනෝමීටර දැහැය සමඟ සමාන්තරව.

$20 \times (5 \times 10^{-3}) = R \times 4995 \times 10^{-3}$
 $R = 0.02 \Omega$

- (v) පහත සඳහන් ඒවායින් ඕනෑම එකක්
- * දැහැයේ පොදා ගෙන වැටී තිබීම.
 - * අරීය ප්‍රමුඛක ක්ෂේත්‍රය වැටී තිබීම.
 - * දැහැයේ ක්ෂේත්‍රවලය වැටී තිබීම.
 - * දැහැය අවලම්බනය කිරීම සඳහා කුඩා
 ව්‍යවර්තන නියතයක් ඇති කම්බියක් භාවිත
 කිරීම.

B කොටස - රචනා

01. (i) (a) $V^2 = u^2 + 2 as$ (හෝ $\frac{1}{2} mV^2 = mgH$) සහිත

$30^2 = 0 + 2 \times 10 \times H$

$H = 45 \text{ m}$

සැ.පි. ප්‍රස්ථාරය හරි වුවුවද සහ
 අනුක්‍රමිකය සැලකීමෙන් ද
 පිළිතුර ලබාගත නැත ලකුණු
 ලැබේ.

(b) පළමු ගැටුමේ දී බෝලයේ ධාරණය වන තෙක්
 = $0.1 \times 30 - 0.1 \times (-20)$
 = 5 kg m s^{-1}

පොළොවට සංක්‍රමණය වූ ගම්බන්දා වේගය
 = ගැටුමේ දී බෝලයේ ඇතිවන ගම්බන්දා
 වේගය

= 5 kg m s^{-1}

(c) පළමු ගැටුමට ගතවන කාලය t_1 ලෙස
 හැඳින්වේ.

$\downarrow V = u + gt$
 $30 = 0 + 10 t_1$
 $t_1 = 3 \text{ s}$

පළමු ගැටුම සහ දෙවන ගැටුම අතර කාලය
 t_2 ලෙස හැඳින්වේ.

$\uparrow V = u + gt$
 $0 = 20 - 10 \left(\frac{t_2}{2} \right)$

$\therefore t_2 = 4 \text{ s}$

$\therefore t = t_1 + t_2 = 3 + 4 = \underline{7 \text{ s}}$

